

MOKYKLOJE-INTERNATE

1960-jų rudenį mūsų šeimoje atsitiko nelaimė. Tėvas neapsižiūrėjęs motociklu iš šalutinės miesto gatvelės suko į pagrindinę ir susidūręs su sunkvežimiu padarė avariją. Jam lūžo abu vienos kojos blauzdikauliai, skilo šlaunikaulis. Žinoma, ilgam atsidūrė ligoninėje. Kartu prarado ir vairuotojo teises, kadangi motociklą vairavo išgėręs. Ta avarija tėvą paveikė taip, kad grįžęs iš ligoninės grasino su lazda išdaužyti visus artimiausios parduotuvės degtinės butelius. Pažado neištesėjo, nes ilgainiui tų butelių pagailo...

Man ši tėvo avarija buvo lemtinga. Berods vasario mėnesį atsidarė Mažeikių mokykla - internatas. Į ją visų pirma priiminėjo vaikus iš tolimesnių vietovių, vargingai besiverčiančių šeimų, našlaičius. Nežinau kodėl tėvai pamėgino į internatą išsiųsti ir mane. Priėmė ir netgi porą metų tėvams už mane nieko nereikėjo mokėti, kadangi tėvas po patirtos avarijos tapo invalidu ir matyt dėl to mano tėvai buvo priskirti prie vargingųjų.

Iš pradžių mūsų aštuntoji klasė internate buvo vyriausia. Po to kasmet po vieną klasę vis pridėdavo ir tokiu būdu vėliau tapome pirmąja mokyklos-internato abiturientų laida. Kartu su manimi iš Mažeikių vidurinės mokyklos į internatą perėjo Petras Naujokas. Gerokai vėliau klasėje atsirado ir buvęs klasiokas Stasys Javgelavičius.

Gyvenimas internate buvo nepalyginamai kitoks, negu buvau pripratęs. Sulig pirma diena buvome perrengti mėlynais „filciniais“ treningais. Tapome visiškai vienodi ir nenuostabu, kad mieste neilgai trukus mus praminė „internato kaliniais“. Dar gražiau mus vadino turgaus bobutės. Turgus buvo visai šalia internato, prekiautojoms žodis „internatas“ buvo neįprastas, todėl jos mus paprasčiausiai vadindavo „drenažo banditais“. Ir, žinoma, stengdavosi nuo mūsų apsaugoti savo obuolius.

Neišsyk pripratome prie internato režimo ir tvarkos. Kurį laiką jautėmės lyg paukščiai, įkišti į narvelius. Pagal komandą kėlėmės iš lovų, prausėmės, ėjom į valgyklą. Po pamokų šiek tiek

atsipūtę, vėl rinkomės į klasę kartu ruošti pamokų. Komanduojama buvo nuolat ir visur todėl ilgainiui tapome organizuoti, lyg kokie kareiviai. Ir „drausmė“, žinoma, buvo. Jos gaudavome ir pelnytai ir nepelnytai.

Kartą ploviau pirmojo aukšto koridoriaus grindis, kai stiprus vėjas trenkė lauko duris ir išdaužė matinį stiklą. Iš kažkur atsirado „naktinė“ auklėtoja, čiupo mane už pakarpos ir pradėjo koneveikti. Kiek jai beaiškinau, kad aš prie tų durų net arti nebuvo, šita cerberė manęs net nesiklausė ir liepė atsivesti mamą. Mama jai nešė kilogramą brangiausių saldinių, kad tik manęs neišmestų iš internato. Dėl tokios neteisybės mane suėmė toks pyktis ir apmaudas, kad netrukus pamokos metu tos auklėtojos „garbei“ sukūriau eilėrašį:

Viens, du, trys, - girdis pro duris.
Jos baisingas balsas velnią išbaidys.
- Stoja, stoja, stoja, - šaukia išsižiojus.
- Jei nepaklausysi, tuoj gatves valysi.

Kai šeštadienis ateina, nervai jos atslūgsta:
Tūlas kavalierius į svečius atvyksta.
Iš pradžių į kiną jie drauge nueina,
O paskui parėję, traukia linksmą dainą.

Tai buvo pirmas ir, ko gero, paskutinis mano sukurtas eilėraštis. Matyt tas patirtas stresas tada išsiveržė eilėmis. Šio eilėraščio pabaiga, tikriausiai, neatitiko tikrovės, tačiau tuo metu nieko geresnio nesugalvojau. Laimei tas eilėraštis naktinės auklėtojos ausų nepasiekė, antraip man būtų buvę iš tikrųjų rieta. Kadangi eilėraštis buvo vienintelis, atsimenu jį iki šiol.

Kai vaikas lanko paprastą mokyklą, kolektyve jis būna tik pamokų, gal dar užklasinių užsiėmimų metu. Internate šis procesas buvo ištisinis. Pamokos vyko trečiajame aukšte, gyvenome antrajame ir ketvirtajame. Pirmajame buvo valgykla, salė ir direktoriaus kabinetas. Direktorius buvo gana savotiškas žmogus ir mes jį daugiau gerbėme iš pareigos ir baimės. Kartais matydavome jį šiek tiek išgėrusį. Gerokai vėliau, kai internate jau nebesimokiau, teko girdėti, kad direktorius internate buvo įsivėlęs į kažkokį pedofilijos skandaliuką.

Mūsų klasės auklėtoja visą mokymosi internate laiką buvo Genovaitė Moleškienė. Ji buvo griežta, reikli, tačiau ilgainiui prie jos pripratome ir savotiškai mylėjome. Ji, deja, mus mylėjo skirtingai. Klasėje buvo jos favoritų, kuriuos ji pabrėžtinai statydavo pavyzdžiu kitiems, buvo nenuoramų, kuriems žadėdavo nusimovusi batuką drožti per makaulę, buvo ir tokių, kurių ji tarsi ir nepastebėjo. Aš, ko gero, buvau priskiriamas prie pastarųjų, nes buvau ramus, mokiausi nei gerai, nei blogai.

Buvau, berods, dešimtoje klasėje, kai auklėtoja liepė užpildyti anketas, kuriose reikėjo parašyti kuo norėsime tapti baigę mokyklą. Profesinio orientavimo tada nebuvo. Aš parašiau, kad norėčiau būti ekonomistu. Šis mano pasirinkimas auklėtojai iššaukė pykčio priepuolį:

- Tu? Ekonomistu? Dar ką besugalvosi. Štai mano vyras aukso medaliu baigė mokyklą, studijavo universitete, dabar gamykloje dirba planavimo skyriaus viršininku. O tu?

Susigėdau ir paprašiau leisti perrašyti anketą. Negalvodamas parašiau, kad stosiu į statybos technikumą. Auklėtoja nusiramino. O gyvenimas visgi taip sutvarkė, kad ekonomistu tapau. Ir aukštus mokslus baigiau...

Vienas iš mums gyvybiškai svarbių objektų internate buvo valgykla. Dar gerokai prieš atidarant, prie valgyklos būriuodavosi amžinai išalkę vaikai. Virėjos į valgyklos vidurį išstumdavo didelius katilus su supjaustyta duona ir kai tik atsidarydavo durys, pirmiausia puldavome prie jos. Duonos būdavo pilni ne tik mūsų pilvai, bet ir kišenės, nes augantis organizmas reikalavo būti sotiems. Maistas valgykloje nebuvo prastas. Įsiminė skanūs makaronų apkepai, kisielius. Įsiminė ir paukštiena, tiksliau, viščiukai, kažkodėl išvirti su visomis galvomis ir skiauterėmis. Kartais tekdavo patiems išsipešioti ir stagarų liekanas. Matyt dėl to paukštienos, kad ir skaniai pagamintos, nemėgau ilgus metus, kol nepripratino žmona.

Greta miegamųjų buvo taip vadinami darbo kambariai. Kadangi į miegamuosius buvo galima įeiti tik miegoti, laisvu laiku tuose darbo kambariuose ir trindavomės. Nepamenu, kurioje buvome klasėje, kai mūsų darbo kambaryje pastatė radijola. Turėjome keletą

plokštelių ir sukdavome jas, kada tik kildavo noras. Netrukus pradėjo užeidinėti mūsų klasės mergaitės ir ilgainiui muzikos klausymasis virto šokiais. Šokdavome pagal „Marina, Marina...“ vos ne kiekvieną dieną, todėl šokti išmoko visi kas norėjo. Kitų klasių mokiniai į mūsų šokius neidavo. Bendri šokiai būdavo pirmajame aukšte, nedidelėje internato salėje. Šokiuose tarp mergaičių ir berniukų kartais užsimegzdavo ir kažkas daugiau, negu draugiški santykiai. Kildavo ir nesusipratimų. Augome patys, kartu augo ir iki tol nepatirti jausmai.

Klasiokės ir kitų vyresnių klasių mergaitės į mane per daug nežiūrėjo. Užtat turėjau pasisekimą tarp penktokių, šeštokių, nors jau buvau dešimtoje ar vienuoliktoje klasėje. Jos tykodavo manęs ant laiptų, perdavinėdavo viena kitos „meilės“ laiškėlius, sekiodavo šokiuose. Prisimenu, kad vieną penktokę jos draugės tiesiog kolektyviai man „piršo“. Iki šiol nesuprantu, kuo aš tas mažametes tada traukiau. Man toks dėmesys, žinoma, glostydamo širdį, tačiau tuo pačiu ir trikdydavo. Bijodavau draugų pašaipos, nors kartais ir neišvengdavau.

Lankytis miesto šokiuose, net ir gretimoje mokykloje, mums buvo uždrausta. Ilgainiui „savas kiemas“ mums pradėjo nusibosti ir mes, keletas vaikinukų, patyliukais pradėjome dairytis kas dedasi aplinkiniuos kaimuose. Savaitgaliais, palaukę kol internate likdavo tik vienas kitas „naktinis“ auklėtojas, pasišalindavome kartais pro duris, kartais pro langą ir patraukdavome į kaimo šokius. Dažniausiai keliaudavome laukais, „nosies tiesumu“, kad atsitiktinai nepastebėtų koks mokytojas. Traukdavome į Reivyčius, Urvikius, kartą nusibeldėme net į Ruzgus. Grįždavome paryčiais. Internato lauko durys būdavo užrakintos ir keletą valandų neturėdavome kur dėtis. Kartais įsibraudavome į parke buvusią salę, taip vadinamą „dramblio būdą“ ir ten pasnausdavome ant gimnastikos čiužinių. Esame miegoję ir geležinkelio stotyje. Netgi mano tėvų daržinėje grįždami iš šokių esame miegoję. Tėvai, aišku, apie tai net nenutuokdavo. Kartais į internatą grįždavome ir pro langus, kuriuos atidarydavo supratingos klasiokės. Apie mūsų naktinius žygius mokytojai nežinojo. Bent taip mums atrodė.

„Užverbuoti“ kaimo paneles mums nelabai sekdavosi. Jos žinodavo iš kokio lizdo esame ir rimčiau su mumis neprasidėdavo. Bet

mums jų nelabai ir reikėdavo. Būdavome ir taip sotūs savo romantiškais žygiais. Gal todėl ir kaimo vyrai mūsų neskriausdavo. Visgi Petriui Naujokui kartais „nuskildavo“. Panos, ko gero, sunkiai atsispirdavo Petro garbanoms ir čigoniškoms įkypoms akims. Vaikščiodavo jis į pasimatymus, vėliau savo „patyrusio vyro“ nuotykius pasakodavo mums. Nelabai tikėdavome jo istorijomis, tačiau, kas be ko, ir pavydėdavome. Kartą ir pats mačiau kaip Petras ir toks Volodia Skorodumovas už parankių su mergina „šlifavo šaligatvį“. Matyt, tos merginos pakakdavo abiems.

Atrodo, mokėmės devintoje klasėje, kai internatas įsigijo dūdų orkestro instrumentų komplektą. Dūdomis iki tol nebuvo grojęs nė vienas, todėl į būsimų muzikantų atranką sulindo beveik visi mūsų klasės „vyrai“. Taip ir gavosi, kad orkestro pagrindą sudarėme mes. Dar du trys buvo ir iš žemesnių klasių. Iš pradžių orkestrui vadovavo fizikos mokytojas Augustinas Liaugminas. Vėliau jis išvyko ir orkestrui pradėjo vadovauti Simonavičius. Jo vadovaujami grojome iki pat mokymosi internate pabaigos.

Man atiteko, ko gero, pati nesudėtingiausia dūda – altas, arba „altuška“, kaip ją vadindavome. Nesunki pūsti, nesudėtingos partijos - visa tai man tiko. Per tris metus mūsų orkestras tapo visai padorus. Kurį laiką net grojome jaunavedžiams šalia internato buvusiam civilinės metrikacijos biure. Vestuviniškai lygindavosi saldainiais, kartais ir šampanu ar dar kuo nors stipresnio. Alkoholio tada dar nevartojome, todėl saldainiai tekdavo mums, visa kita vadovui. Grodavome gegužės ir lapkričio demonstracijose, dalyvaudavome koncertuose, rajoninėse, o vėliau ir respublikinėse moksleivių dainų šventėse, konkursuose.

Internate buvo gana didelis mokinių choras. Į jį patekti buvo nesudėtinga, reikėjo turėti tik šioki tokį balsą ir muzikinę klausą. Tiek mokykloje, tiek ir vėliau dainavau tenoru. Chorui vadovavo muzikos mokytojas Aloyzas Jurgutis. Dainavome visur ir įvairiausiomis progomis. Didžiausias pasiekimas buvo, kai tapome respublikinės moksleivių dainų šventės laureatais. Matyt buvome šio to verti, nes mūsų chorą Mažeikiuose aplankė žymūs to meto kompozitoriai Juozas Karosas ir Konradas Kaveckas.

Kadangi visą mokymosi internate laiką buvome vyriausia klase, suprantama, kad dominavome ir kitoje užklasinėje veikloje. Aš taip pat dalyvavau visur, kur tik priėmė. Kurį laiką dalyvavau netgi tautinių šokių būrelyje, bet vėliau pajutau, kad tie „devyni amatai“ pradėjo kenkti mokslams. Šokių atsisakiau. Naudos buvo nors tiek, kad jų dėka neblogai išmokau pagrindinius šokius ir tai vėliau pravertė.

Sportas internate neapsiribojo vien tik fizinio lavinimo pamokomis. Sportavome kaip kas sugebėjome. Kai tik atsidūrėme internate, kibome į stalo tenisą. Nebuvau iš geriausiųjų, tačiau bet kam nepasiduodavau. Ilgainiui atsirado ir visai pajėgių stalo tenisininkų. Vykdavo susitikimai su kitomis mokyklomis. Ypač aršiai kovodavome su kaimynine vidurine mokykla. Po kiek laiko internate atsirado naujas fizinio lavinimo mokytojas. Pavardės neprisimenu, tačiau su jo atėjimu internate atsirado bokso pirštinės. Jos buvo visiems prieinamos, todėl talžydavome vieni kitus, kiek tik turėdavome sveikatos. Prisimenu, kai kartą vakare mums besiboksuojant, iš kažkur atsirado tas fizinio lavinimo mokytojas. Jis buvo gerokai išgėręs ir panoro su kuriuo nors iš mūsiškių pasiboksuoti. Buvo toks klasiokas Romas Karečka. Fiziškai iš mūsiškių jis buvo stipriausias, be to „chuliganavotas“ ir kai tas mokytojas panoro boksuotis, Romas jį be jokių skrupulų tiesiog sutalžė. Romas Karečka iš mokyklos išėjo baigęs 10 klasių. Po kelerių metų išgirdau, kad jis buvo Mažeikiuose susidėjęs su bloga kompanija, apiplėšinėjo žmones ir buvo nuteistas. Vėliau gyvenime su Romu susitikti neteko.

Iš manęs gero sportininko nesigavo. Labai patiko šokinėti į aukštį ir pagal rezultatus mokykloje paprastai būdavau tarp geresnių. Fiziškai nebuvau labai ištvermingas ir kai reikėdavo dalyvauti bėgimuose greitai pavargdavau. Gerokai vėliau man viena gydytoja išaiškino, kad dėl to neištvermingumo kalta galvoje esanti kraujagyslė, kuri nuo pat gimimo yra užsilenkusi ir trukdo normaliai tekėti kraujui. Apsimetęs naiviu, paklausiau ar tą „šlangą“ negalima kaip nors ištiesinti. Gydytoja nusijuokė. Po daugelio metų buvau gerokai apstulbintas, kai pusseserė Albina Juciutė–Anikavičienė pasakė, kad jos galvoje užsilenkusi būtent ta pati kraujagyslė. Priėjome išvadą, kad dėl tos sulenktos kraujagyslės ir dažnų galvos skausmų kalti mūsų

genai. Albina sakė prisimenanti, kad galva nuolat skaudėjusi mudviejų seneliui Kazimierui Žiaugai. Visą gyvenimą galvos skausmus kenčia jos sesuo Stasė... Išėitų, kad tos sulenktos „šlangos“ Žiaugų giminėje eina iš kartos į kartą.

Santykiai su klasiokais klostėsi įvairiai. Nuo pat mokyklos pradžios pripažinimą turėjo tik fiziškai stiprūs, sugebantys atsilaikyti prieš amžiumi vyresnius ir, žinoma, nuskriausti silpnesnius. Aš iš prigimties buvau silpnokas, taigi, į „vyrus“ nepretendavau. Tekdavo iš tų „vyrų“, dargi klasiokų, patirti ir fizinį smurtą ir prasivardžiavimus. Gal mano pavardė kažkuo išsiskyrė, nes per visus mokyklos metus turbūt niekas neturėjo tiek pravardžių kiek aš. Mano draugai paprastai būdavo iš tokios pačios „kastos“. O jų, ačiū Dievui, turėjau pakankamai ir kadangi draugus mėgau, nuobodžiauti man niekada neteko. Draugų dėmesį aš vertindavau ir jiems atsilygindavau tuo pačiu.

Vyresnėse klasėse pripažinimą ir netgi tam tikrą pavydą padėjo įgauti ankstyvas subrendimas. Prisimenu, kaip vienas kitas internačiokas pradėjo gramdyti vos besikalančią „barzdą“, formuoti kažką panašaus į ūsus. Aš tokios floros, tuo pačiu ir skutimosi peiliukų kol kas neturėjau. Taigi, ir vėl variau „vyrams“ iš paskos. Nors ir ne visai. Iki kokios devintos klasės per fizinio lavinimo pamokas rikiuotėje stovėdavau trečias nuo galo. Paskutinėse klasėse pradėjau taip smarkiai augti, kad, atėjus į vienuoliktąją klasę, auklėtoja vos pažino. Už mane šiek tiek aukštesnis liko tik Jurgis Bardzilauskas. Kartais ir dabar, kai po daugelio metų susitinkame, Jurgis juokais klausia:

- Tai vis tebeaugi?

Mūsų klasės merginos taip pat vystėsi nevienodai. Viena kita jau kokioje devintoje klasėje turėjo „viską kas priklauso“, kitos paauglės figūrėlėmis tenkinosi iki pat mokyklos baigimo. Matyt tas nevienodas vystymasis lėmė ir ne vienodus tarpusavio santykius. Dažnokai vaikinių noras pasirodyti prieš merginas virsdavo netgi muštynėmis. Klasė jas stebėdavo užgniaužusi kvapą; merginos, dėl kurių palankumo būdavo kovojama, sėdėdavo kukliai nuleidusios akis. Paauglystei artinosi galas.

Internate pripažinimą, nors ir ne svarbiausią, turėjo ir protiniai sugebėjimai. Klasėje netrūko „proto autoritetų“. Tiek tarp vaikinių, tiek tarp merginų. Jie ne tik gerai mokėsi, bet ir lyderiavo priimant kasdieninius sprendimus. Jie buvo statomi pavyzdžiu, į juos turėjo lygiuotis likusieji. Dabar manyčiau, kad tai buvo savotiškas socialistinio gyvenimo reliktas. Natūraliai ar dirbtinai - vis tiek kažkas turėjo būti lyderiais. Ne tik moksle, bet ir gyvenime apskritai. Gyvenimas, deja, viską surikiavo pagal savo dėsnius. Ne kiekvienas, kuris buvo viršūnėje mokykloje, tapo nugalėtoju vėliau. Ko gero, daugumai klasės vidutiniokų asmeninis gyvenimas susiklostė netgi geriau, nei buvusiam „elitui“.

Ir dabar aiškiai prisimenu savo klasiokus pagal tai, kaip klasėje sėdėjome. Ir kaip neprisiminsi, jei mes, galima sakyti, buvome kaip broliai ir seserys, augę vienoje didelėje šeimoje.

Prie lango tuoj už mokytojo stalo sėdėjo Stasys Javgelavičius ir Petras Naujokas. Stasiui ir Petriui šiuose prisiminimuose skirta nemažai vietos. Galima pridurti, kad Stasys turi „gerą ranką“, tiek apdirbdamas metalą, tiek medį, tiek mūrydamas židinių, tiek drožinėdamas miške rastą įdomesnę medžio gumbą. Prie viso to Stasys nuo pat vaikystės buvo užkietėjęs žvejys. Ir dar: jis vienintelis iš mūsų, grojusių dūdų orkestre, su pačia didžiausia dūda – tūba grojo dar ilgus metus.

Petras Naujokas visą gyvenimą bandė suktis įvairiose sferose. Kartais sėkmingai, kartais ne. Prisimenu kaip kartą, kai dirbau rajono vykdomajame komitete, iš Kauno atlėkė Petras ir paprašė padėti pasistatyti Mažeikiuose garažą. Man tas variantas tada pasirodė per daug sudėtingas. Petriui ne. Supratęs, kad iš manęs naudos nebus, Petras nupirko didžiulę puokštę rožių ir nudrožė ... pas vykdomojo komiteto pirmininko žmoną. Internate ji mums dėstė rusų kalbą. Petro sumanymas davė akivaizdų rezultatą: netrukus jis gavo leidimą statyti garažą ... savo mažamečio sūnaus vardu. Petro apsukrumui neprilygome nė vienas. Prisimenu jo man pasakytus žodžius: „tavo vietoje aš žaliuočiau“. Per savo gyvenimą turėjau ir žymiai aukštesnių pareigų, tačiau „nežaliavau“ – nemokėjau. Petru reikėjo ne tapti, o gimti. Jo šeimyninis gyvenimas kitiems taip pat sunkiai suvokiamas. Iki šiol nesusigaudome ar Petras išsiskyręs „normaliai“ ar tai dar

vienas iš jo gyvenimo triukų, nes, atrodo, iki šiol jis su žmona tebegyvena kartu.

Už Stasio ir Petro nugarų sėdėjo Gina Brazdauskaitė ir Rita Alčiauskaitė. Gina buvo klasės seniūnė ir reikia pripažinti, kad savo valdžia ji naudojosi neblogai. Ją garbino ir statė pavyzdžiu kitiems visi mokytojai. Baigusi mokyklą, Gina studijavo Leningrade sanitariją, tapo gydytoja. Ištekėjusi tapo Bernatoniene. Gyvena Vilniuje. Per daugiau kaip keturiasdešimt metų ją buvau sutikęs vos porą kartų.

Rita, priešingai negu Gina, buvo švelnaus būdo, draugiška mergaitė. Dar tebesimokėme internate, kai ji surado vietą Stasio Javgelavičiaus širdyje. Jis vaikė nuo Ritos visus berniukus, kurie prie jos bandė artintis. Vos tik baigę mokyklą juodu susituokė ir sujungė likimus visam likusiam gyvenimui. Rita baigė medicinos mokyklą ir visą laiką Mažeikių ligoninėje dirbo akušere. Su Rita ir Stasiu ir dabar dažnai susitinkame, pabendraujame.

Trečiajame suole sėdėjo Kazys Mackevičius ir Vladas Jisas. Su Kaziu man taip pat teko sėdėti viename suole. Jį kažkodėl visi vadino Mockumi. Kazys turėjo vieną ypatybę, teisingiau, ligą, kuri jam kartais duodavo naudos. Kazio nosis buvo tokia jautri, kad vos tik stipriau prie jos prisilietus, pradėdavo bėgti kraujas. Dažnai per kuri nors kontrolinį, kai nematydavo laimingos pabaigos, Kazys pats sau stuktelėdavo per nosį. Pasipildavo kraujas ir mokytojai Kazį išvarydavo iš klasės, nebaigus darbo. Kartą, kai per pamoką kažko susipykome, sudaviau Kaziu per tą nosį. Kazys, žinoma, išbėgo iš klasės. Per pertrauką pamačiau jį atšuoliuojantį tiesiai į mane. Susidūrimas baigėsi tuo, kad Kazys man nagu perbrėžė smakrą. Kaziu gyvenimas nesusiklostė. Anksti vedė, anksti išsikyrė. Gyveno netoli Mažeikių, atrodo, tėvų ūkyje. Prabėgus nemažai metų, jis nusižudė, skutimosi peiliuku persipjovęs gerklę.

Vladas Jisas buvo draugiškas, simpatiškas vaikinukas, gerai mokėsi. Baigęs mokyklą, įstojo į Leningrado aukštąją karo mokyklą, kur studijavo povandeninių laivų elektroniką. Baigęs tapo laivyno karininku. Neužilgo po baigimo buvo pasirodęs Mažeikiuose, dėvėdamas jūrų karininko uniformą, tačiau po to staiga dingo ir keletą

dešimtmečių niekas apie jį nieko negirdėjo. Tik visai neseniai sužinojau, kad prieš porą metų Vladas skambino Ginai iš Maskvos.

Paskutiniame pirmosios eilės suole sėdėjo Valė Petrikaitė ir Genė Vilkaitė. Valė vėliau tapo lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja, du kartus ištekėjo. Su ja vienu momentu draugavau ir aš, tačiau gyvenimas viską sureguliuo kitaip. Valė paskutiniu metu gyveno Telšiuose. Ten ji ir mirė, paveikta gyvsidabrio garų. Gyvsidabrij ji atsitiktinai išpylė valydama garažą po sūnaus mirties.

Tragiškai susiklostė ir Genės likimas. Mokykloje ji buvo linksma, labai draugiška ir kūrybinga. Jai užtekdavo kelių minučių, kad sukurtų eilėraštį ar kupletą. Šiek tiek anksčiau subrendusi už kitas klasiokes, Genutė anksčiau pradėjo bendrauti ir su vaikiniais. Anksti ištekėjusi už mažeikiečio Jurio Zagorskio, netrukus jį paliko. Susidėjo su buvusiu kaliniu Konteniu, pradėjo stipriai išgėrinėti. Vėliau suėjo į kompaniją su Valės Petrikaitės seseria Vanda. Apie jų nuotykius su Mažeikiuose tuo metu apgyvendintais kaliniais, stačiais „Mažeikių naftą“, sklido įvairiausios kalbos. Kartą pats rajoniniame laikraštyje skaičiau, kaip Genės dukrytei močiutė padovanojo batukus, o Genė juos pragėrė. Po kiek laiko sužinojau, kad Genė mirė, pakirsta kepenų cirozės.

Vidurinės eilės pirmajame suole sėdėjau aš su Ona Vitkute. Šalia jos atsisėdau vienuoliktoje klasėje, kai nutariau mokslų imtis rimčiau, o sėdėjimas „galiorkoje“ trukdė susikaupti. Taip mudu ir sėdėjome beveik visus mokslo metus. Ona buvo aukšta, uždaroko būdo ilgakasė. Kur ji dabar, kaip susiklostė jos gyvenimas, niekas iš buvusių klasiokų nežino. Iš nuotrupų girdėjau, kad ji lyg tai buvo išvykusi į Maskvą, iš ten į Vengriją ar dar kažkur.

Tuoj už mūsų sėdėjo Joana Jonušaitė ir Irena Krygerytė. Joana niekuo ypatingai neišsiskyrė, mokėsi vidutiniškai. Netgi šiek tiek nustebau sužinojęs, kad ji vėliau universitete studijavo anglų kalbą ir tapo mokytoja. Dar labiau nustebau, kai Joana ištekėjo už klasioko Leono Persikovo, nes mokykloje apie kokius nors jų santykius net neįtariau. O gal nepastebėjau? Anksti tapusi našle, Joana paskutiniu metu dirbo Tirkšlių vidurinėje mokykloje.

Nuostabą sukėlė ir žinia apie jos mirtį. Joana užduso garaže, užsidariusi automobilyje su kažkokiu vyriškiu.

Irena mokykloje man atrodė tyli ir kukli mergaitė. Vėliau ji mokėsi Vilniaus finansų ir kredito technikume, įsigijo buhalterės specialybę ir apsigyveno Gargžduose. Ten ištekėjo ir tapo Kupšiene. Su Irena susitikau daugiau kaip po keturiasdešimt metų per Klaipėdoje įvykusį aštuonių klasiokų susitikimą. Nuo to laiko kartas nuo karto su ja pabendraujame interneto pagalba.

Trečiajame vidurinės eilės suole sėdėjo Stasys Valužis ir Adomas Bertašius. Adomas, Adis, Zigmas, Zigmontas... Pastarąjį Bertašiaus vardą iš jo paties sužinojau, kai susitikome po daugelio metų per minėtą klasiokų susitikimą. Adis, taip ji mokykloje vadinome, kaip ir Gina, buvo klasės lyderis tiek mokslų tiek ir asmeninių savybių atžvilgiu. Tvirtas charakterio, ištvermingas tiek fiziškai tiek moraliai, turintis savo nenuginčijamą nuomonę ir kartu draugiškas, linksmas – toks buvo Adis mokykloje, toks išliko ir visą savo gyvenimą. Su Adžiu kartu stojome į Vilniaus universitetą, vėliau likimas su juo suvedė, kai neakivaizdiniu būdu mokiausi kitoje aukštojoje mokykloje ir keletą kartą trumpai gyvenau jo šeimoje.

Iš universiteto Adį pašaukė į privalomąją karinę tarnybą. Dar mokykloje jis buvo pradėjęs draugauti su buvusia klasioko Regina Daukontaite. Tarnaudamas kariuomenėje, Adis tikėjosi, kad Regina lauks jo sugrįžtant. Taip neįvyko ir jis išvyko į Maskvą mokytis aukštojoje mokykloje prie KGB. Kiek supratau, ten Adis įgijo ir juridinį, ir vokiečių kalbos, ir karinį išsilavinimą. Maskvos Raudonojoje aikštėje Adis sutiko tokią pat vienišą sielą – Antoniną, kilusią kažkur nuo Jaroslavlį. Su ja Adis netrukus susiejo savo tolimesnį likimą.

Visai neseniai iš Adžio sesers Lenos išgirdau šiek tiek komišką istoriją, kuri, deja, turėjo įtakos tolimesnei jo karjerai. Jo mama, neprasinešusi iš anksto, nuvažiavo į Maskvą aplankyti sūnaus ir, suprantama, nežinojo kur jį susirasti. Stotyje ji kreipėsi į pirmą sutiktą milicininką ir tiesiai šviesiai paklausė kur yra šnipų mokykla. Motinėle pačiuopo už pakarpos, įgrūdo į kažkokią patalpą, ištardė ir užrakinę paliko. Beveik po paros atsidarė durys ir jose, lydymas kariškių, pasirodė Adis. Kaip jam tai atsiliepė vėliau, galima buvo spręsti jau vien iš to, kad Adis, baigęs mokslus, nebuvo kaip kiti kurso

draugai, išsiųstas į užsienį, o atsidūrė Klaipėdoje ir kartu su muitininkais tikrino užsienio laivus. Vėliau Adis persikėlė į Vilnių ir dirbo Valstybės saugumo komiteto aparate iki pat Lietuvos Respublikos nepriklausomybės paskelbimo. Pastarasis įvykis skaudžiai atsiliepė ne tik jo karjerai, bet ir įsitikinimams. Adis palūžo tiek psichologiškai tiek fiziškai. Neseniai jis mirė, pakirstas neišgydomos ligos.

Adžio mokyklinio suolo draugas Stasys Valužis buvo tarsi jo asistentas. Ramus, draugiškas, linksmas, neblogas mokynys – tokie prisiminimai išliko apie Stasį. Po mokyklos įstojo į Kauno žemės ūkio akademiją, įgijo inžinieriaus mechaniko specialybę. Baigęs dirbo kolūkiuose keliuose respublikos rajonuose. Buvo vedęs. Nežinau kas - nenusisekęs šeimyninis gyvenimas ar kitos priežastys Stasį privedė iki savižudybės.

Paskutiniame vidurinėsios eilės suole sėdėjo Romutis Mišeikis ir Aloyzas Bardzilauskas. Romutis vaikystėje susirgęs poliomiellitu, sunkiai vaikščiojo. Ta liga buvo paveikusi abi Romučio kojas. Nežiūrint to, jis buvo linksmas, sąmojingas, neblogai mokėsi, žodžiu, nesiskyrė nuo kitų. Romutis grojo akordeonu, mokyklos dūdų orkestre, dainavo chore. Tarp jo ir klasiokės Genės Vilkaitės vėliau užsimezgė „kažkokie“ santykiai, kuriuos mes visi susidomėję stebėjome. Vėliau supratome, kad Genei Romutis buvo tik pirmasis laiptelis jos tolimesniuose meilės nuotykiuose, kadangi jis buvo už kitus gerokai vyresnis ir Genė, matyt, jame įžvelgė susiformavusi vyrą. Matėme, ką ji reiškė Romučiu ir kartu su juo pergyvenome dėl Genės išdavystės. Baigęs internatą, Romutis iš mūsų visų pirmasis pradėjo dirbti darbininku elektrotechnikos gamykloje ir ... gerti. Gamykloje dirbo visą gyvenimą, kol leido sveikata. Vėliau sužinojome, kad Romutį ištiko insultas, po kurio jis visam laikui atgulė į lovą. Lankiau ir bendravau su juo kelis jo paskutinius gyvenimo metus. Iki pat jo mirties.

Aloyzą internate kažkodėl vadinome Jurgiu. Tuo vardu mes, klasiokai, jį vadiname ir dabar. Jurgis buvo aukšto ūgio linksmuolis, gerai mokėsi, sportavo, grojo, dainavo. Baigęs aukštuosius mokslus, dirbo Klaipėdos statybinėse įmonėse įvairių lygių vadovu, vėliau tapo verslininku. Ko gero, iš visų klasiokų Jurgis tvirčiausiai įleido šaknis į

gyvenimą, daug pasiekė ir ant šios žemės stovi solidžiai ir tvirtai. Jis visada domėjosi savo klasiokų likimais, iki šiol palaiko su jais ryšius. Netgi suorganizavo savo sodyboje Klaipėdoje susitikimą. Klasiokams Jurgis paskyrė ir vieną iš savo eilėraščių:

MMI – 64

I laidos abiturientams

Brangi klasioko, mielas suolo drauge,
Leisk pasiremti į tavus pečius
Ir prisiminti iki skausmo brangius
Mokykloje prabėgusius laikus.

Per metų mišką buvome paklydę
Ir nukeliavę skirtingais keliais,
Kai kas išskrido ir nebesugrįžo,
Išlikę mūsų atminty jaunais.

Vėl malonu matyti jūsų veidus,
Prisiminimų sklidinas akis.
Jaunystės šėlsmo rūkas išsisklaidė,
Beliko vien senatvė ir viltis.

Beliko vien geri prisiminimai
Ir noras su jumis bendrauti,
Vaikų, anūkų pasiekimai
Ir sodo derlių nusiraut.

Trečioje klasės suolų eilėje priekyje sėdėjo Zita Reivytytė ir Anisija Builovaitė. Zita mokykloje nebuvo priskiriama prie „pažibų“, tačiau mokėsi neblogai, buvo aktyvi ir draugiška. Baigusi mokyklą, išvažiavo į Vilnių, baigė mokslus ir ten pasiliko. Ištekėjusi tapo Budrioniene ir visą laiką dirbo švietimo srityje. Su ja teko susitikti praėjus penkiolikai metų po internato baigimo. Vėliau apie jos nelengvą gyvenimą, pasiligojusį vyrą girdėjau tik iš kitų.

Su Anisija gyvenime susidūriau daug kartų, nes ir dabar abu gyvename tame pačiame mieste. Ji buvo kilusi iš didelės šeimos, gyvenusios Sedoje. Nedidelio ūgio, nelabai išvaizdžiai Anisijai visą

gyvenimą teko kovoti už savo vietą po saulę. Ir jai tai, palyginti, neblogai sekėsi. Baigusi Vilniuje finansų ir kredito technikumą, Anisija viena iš pirmųjų ištekėjo, tapo Janušiene. Visą gyvenimą dirbo buhalterė, užaugino du sūnus.

Už Zitos ir Anisijos sėdėjo Vytautas Labutis ir Gvidas Vitkus. Suoju draugai vienas kito atžvilgiu buvo visiškai priešingybė, tačiau, atrodo, neblogai sutarė. Vytautas internatė atsirado iš Kapsuko, dabartinės Marijampolės. Jis buvo labai judrus, „mandras“, geriausiai iš mūsų žaidė futbolar, buvo geras plaukikas. Kaip susiklostė Vyto gyvenimas po internato baigimo, niekas aiškiai nežino, nes jis grįžo gyventi atgal į savo gimtąjį miestą. Būta kalbų, kad galbūt jo ir gyvo nebėra.

Gvidas buvo tylenis, tipiškas flegmatikas. Į glaudesnius santykius su klasiokais nesiveržė. Visgi merginoms jis, matyt, nebuvo abejingas, nes atmintyje išliko epizodas, kai Gvidas dėl merginos mušėsi su kitu varžovu. Baigęs mokyklą, išvyko į Vilnių. Ten dirbo statybose, gyveno bendrabučiuose. Neteko girdėti, kad Gvidas būtų sukūręs šeimą.

Priešpaskutiniame šios eilės suole sėdėjo Irenijus Šilinskas. Jis kaip ir aš visą laiką gyveno Mažeikiuose, todėl ir mūsų gyvenimo keliai kirtosi ne kartą. Irenijus mokykloje tiek mokymusi, tiek elgesiu buvo laikomas pavyzdžiu visai klasei. Priešingai negu kai kurie kiti, Irenijus nesiveržė į lyderius. Buvo ramus, švelnus, draugiškas. Grojo mokyklos dūdų orkestre, dainavo chore. Jei ne sveikatos problemos, Irenijus, ko gero, vienintelis iš klasiokų mokyklą būtų baigęs sidabro medaliu. Sunku iš šalies spręsti, kodėl Irenijui gyvenimas vėliau klostėsi taip sudėtingai. Įstojo į Vilniaus universitetą, studijas tęsė Leningrade, bet aukštųjų mokslų taip ir nebaigė. Nelabai sekėsi ir šeimyninis gyvenimas. Jį pavyko susitvarkyti tik iš trečio karto. Didesnę savo darbinės veiklos dalį Irenijus praleido „Mažeikių naftoje“. Kartą, užsidegus cisternai, Irenijus stipriai apdegė ir per stebuklą liko gyvas.

Pačioje „galiorkoje“ sėdėjo du sediškiai – Remigijus Jakumas ir Leonas Persikovas. Remigijaus mes kažkodėl vardu beveik nevadinome. Visiems jis buvo tiesiog Jakumas. Taip ir liko.

Kaip ir Romutis Mišeikis, Jakumas buvo sirgęs poliomielitu. Viena koja buvo gerokai plonesnė, todėl visą gyvenimą jis vaikščiojo su lazda. Mokykloje Jakumas savo išdaigomis ir neramiu charakteriu mokytojams buvo tikras siaubas. Vienu metu naktinė auklėtoja pasirinktinai tikrindavo mūsų kojas ar esame nusiplovę. Kartą ji kažko užėjo į mūsų klasę. Tuo metu priekyje sėdėjęs Jakumas nusiavė batą, padėjo koją ant suolo ir pasakė:

- Še, žiūrėk. Kojinę numauk pati...

Nuo to laiko ši auklėtoja mūsų kojų nebetikrindavo. Dėl Jakumo „šunybių“ ir aš pabėgau nuo Irenijaus į pirmąją suolą. Baigęs mokyklą, Jakumas išvažiavo į Kauną. Kai po penkiolikos metų susitikome ir pasiteiravau, ką Kaune jis veikia, Jakumas atsakė vaikstantis gatvėmis ir lazda numušinėjantis praeivių skrybėles. Vėliau girdėjau, kad iš tiesų jis siuvo automobilių sėdynių užvalkalus. Mirė dar palyginti jaunas.

Leoną klasėje vadinome Leviu. Visą laiką sėdėdamas su Jakumu, Levis jo savybių neperėmė ir išliko ramus, neišsišokantis, draugiškas vaikinukas. Netrukus po mokyklos baigimo jis vedė savo klasiokę Joaną Jonušaitę. Nežinau kuo Levis užsiėmė iš pradžių, bet vėliau jis pamėgo daile, piešė, gamino vaizdinės agitacijos stendus. Mirė labai jaunas, ko gero, pirmas iš visų klasiokų.

Mokslai internate man sekėsi „per vidurį“. Ir tada ir vėliau įsitikinau, kad mokykloje tokių, kaip aš žinių lygis priklausė nuo mokytojų. Kaip ir visose mokyklose buvo ir „gerų“ ir blogų“ mokytojų. Tik ne visi gerieji gerai mokė. Prisimenu internate mokių fizikos mokytoją. Ji už mus buvo nedaug vyresnė, draugiška ir ketvertus rašydavo vos ne visiems iš eilės. Deja, bent manęs ji fizikos neišmokė. Gerokai vėliau, ruošdamasis stoti į Vilniaus inžinerinį statybos institutą, susirinkau visus fizikos vadovėlius, pradėdant penktos klasės, ir mokiausi iš naujo. O chemijos taip ir nepamėgau. Ko gero, tuometinės chemijos mokytojos dėka. Ir internate ir vėlesniuose prisiminimuose man ji išliko ne tik griežta, bet ir bjauri. Pamokas ji dėstydamas neatitraukdama akių nuo savo užrašų ir jei spręsdamas chemijos uždavinį, nors kiek nuo tų užrašų nukrypdavai, gaudavai dvejetą ir būdavai sodinamas į suolą. Matyt savo antipatiją jai rodžiau per daug atvirai, nes per abitūros egzaminą vos gavau trejetą.

Internate visų mylimas ir gerbiamas buvo matematikos mokytojas Algirdas Butkevičius. Jis nerėkdavo, nesibardavo, bet per jo pamokas nurimdavo net didžiausi nenuoramos. Mokytojas sugebėdavo sausą matematikos mokslą padaryti įdomiu ir nesunkiai įkandamu. Kartą, pavaduodamas fizikos mokytoją, jis aiškino apie įcentrinę jėgą. Papasakojo, kad būdami vaikėzai, pasigavo benami šunį ir vienas iš jų sugriebęs už uodegos pradėjo sukti aplink savo galvą. Suveikė įcentrinė jėga ir visos šunelio išmatos išsiveržė ant išdykėlio galvos. Taigi, šis fizikos terminas pasidarė aiškus visam gyvenimui. Esu tvirtai įsitikinęs, kad būtent Algirdo Butkevičiaus dėka mokykloje įgavau gerus matematikos mokslų pagrindus, kurie pravertė gyvenime tiek studijuojant, tiek dirbant ekonomisto darbą.

Vieną vasarą mes, keletas dešimtokų, dažėme internato duris, langus, radiatorius ir kaip paskatinimą gavome ekskursiją į Kauną. Apnakvyndino mus kažkokioje mokykloje, visai šalia Nemuno. Anksti ryte pabudau ir palikęs miegančius draugus nudrožiau prie upės. Platus ir sraunus Nemunas man paliko didelį ispūdį. Pamačiau valtį, su kuria už 5 kapeikas buvo galima persikelti į kitą Nemuno pusę ir tuo nedelsiant pasinaudojau. Po kurio laiko persikėliau atgal ir grįžęs į nakvynės vietą radau pabudusius draugus. Pasakiau, kad kitoje Nemuno pusėje radau gerą vietą maudynėms ir neilgai trukus mes visi atsidūrėme ten. Rytas buvo gražus, vanduo nešaltas ir mes subridome į Nemuną. Srovė buvo stipri, mes plaukikai ne kokie, todėl laikėmės prie kranto. Aš kapsčiausi vandenyje gal kiek tolėliau nuo kranto negu kiti, kol staiga pamačiau upės viduriu plaukianti katerį. Jis kėlė dideles bangas ir aš nutariau atsistoti, kol laivas praplauks. Pajutau, kad kojomis dugno nesiekiu ir kaip kamštis iššokau į paviršių. Karštligiškai galvojau ką daryti. Bandžiau plaukti prieš srovę, tačiau ji mane nešė atgal. Plaukti pasroviui? Nežinia kur srovė nuneš. Šaukti pagalbos? Draugai buvo visai netoli ir mano situacijos net neįtarė. Visgi nusprendžiau plaukti pas juos skersai Nemuno. Srovė nešė į šoną, tačiau sukaukęs visas jėgas šiaip ne taip išsikepurnėjau. Stresas buvo toks, kad visą dieną į Nemuno pusę negalėjau net atsisukti. Kiek trūko iki neapgalvoto žingsnio? Tai buvo mano pirmas nuotykis, sukėlęs pavojų gyvybei.

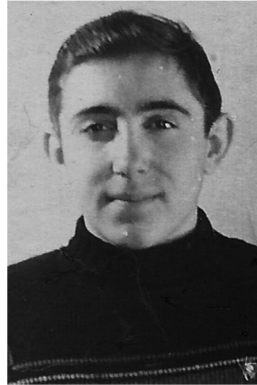

Apie istorijos mokytoją Romualdą Žuką ir anglų kalbos mokytoją Voldemarą Gadeikį galima kalbėti kaip apie vyresnius draugus, kurie tiesiog įsiliejo į mūsų gyvenimus ir daug ko išmokė. Su jais kartu žaisdavome futbolą, tinklinį. Gadeikis anglų kalbos mus dažnai mokė išsivedęs į miesto parką, prie Ventos upės. Jo dėka ir anglų kalbą, ko gero, mokėjau geriausiai iš visos klasės. Prisimenu, kaip kartą jis man davė anglišką žurnalą „Radar“. Jį vartydamas, aptikau susirašinėjimo skyrelį ir parašiau laišką ... į Birną. Nežinia ar mano laiškas pasiekė adresatą, nes atsakymo taip ir negavau. Tačiau ši situacija man pravertė laikant anglų kalbos abitūros egzaminą, kuri stebėjo inspektorė iš švietimo skyriaus. Per egzaminą pasigyriau, kad susirašinėjau su Birna ir inspektorė iš karto pasiūlė parašyti man penketą. Mokytojas žinojo apie mano nepavykusį susirašinėjimą, tačiau šyptelėjo ir nieko nesakė. Vėliau mane pagyrė už „išradingumą“. Nepamenu ar prieš egzaminus ar po jų, pasijutę vyrais ir pasiėmę butelį, nudrožėme pas Gadeikį į namus ir atšventėme. Mūsų kompanijoje buvo ir mokytojas Žukas.

Abitūros egzaminams ruošiausi savotiškai. Supratau, kad iš ruošimosi būryje nieko doro nebus, todėl pasiimdavau reikiamus vadovėlius, užrašus ir traukdavau į parką. Buvo gegužės mėnuo, šilta, todėl įsitaisydavau po krūmu ir skaitydavau. Tai buvo „oficialioji“ dalis. Po jos prasidėdavo romantika. Pavakary mano pakrūmę surasdavo mergaitė. Danutė, toks buvo jos vardas, mokėsi gretimoje vidurinėje mokykloje, viena klase žemiau. Nežinau ar toks ruošimosi būdas, ar ta mergaitė mane įkvėpė, bet egzaminus išlaikiau puikiai, nustebindamas ne tik mokytojus, bet ir draugus. Galima sakyti, kad Danutė buvo pirmoji mergaitė, su kuria siejo abipusiai švelnūs ir draugiški santykiai. Tikriausiai tai buvo mano pirmoji meilė, nors ir labai nedrąši. Mudu tiesiog stengėmės būti kartu, vaikščiojome į pasimatymus, rašėme laiškus ir mums abiem to pilnai pakako. Bent jau man. Ir pasibučiavome, ko gero, vos vieną kartą. Deja, draugystė truko tik vieną vasarą. Aš įstojau į universitetą, išvažiavau į Vilnių. Danutė liko Mažeikiuose ir toliau lankė mokyklą. Po metų ji taip pat įstojo į Vilniaus universitetą, tačiau tuo metu aš jau taip buvau išlepintas merginų dėmesio, kad atgaivinti buvusios draugystės ir nebesistengiau. Prisimenu, kad kartą pakeliui iš repeticijos užsukau pas Danutę į bendrabutį. Ji gulėjo lovoje ir jos draugės, pagriebusios mano birbynę, pakišo ją po Danutės kaldra. Aš, žinoma, buvau toks išdidus, kad išėjau lauk ir pasiunčiau birbynės parnešti ... kitą

merginą, kuri laukė manęs automobilyje. Blogiausia, kad per savo išpuikimą netgi nesijaučiau kaltas. Tik po daugelio metų sužinojau, kad Danutę ankstyvoje jaunystėje pakirto nepagydoma liga.

Mokykla-internatas man buvo pirmoji gyvenimo mokykla, suformavusi mane kaip asmenybę, išmokiusi gyventi kolektyve, pažinti mane supusius žmones.

Paauglystės metai.

Mūsų klasė. 1964 m.

Su tėvais per abiturientų išleistuves.

Apie save

Beveik visą savo aktyviają 50 metų veiklą praleidau valstybės tarnyboje. Turėjau daugybę pareigų, apie 30 metų dirbau vadovaujantį darbą. Buvau darbininkas, dailininkas, mokytojas, įvairių lygių vadovas Mažeikių miesto ir rajono vykdomuosiuose komitetuose, gamykloje, kolūkyje, Mažeikių rajono valdyboje, Telšių ir Šiaulių teritorinėse muitinėse. Išėjęs į pensiją dar kurį laiką dirbau Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazijoje.

Pagal specialybę – statybos inžinierius ekonomistas. Ją įgijau Vilniaus inžineriniame statybos institute.

Pomėgių ir interesų ratas visais mano gyvenimo etapais buvo gana platus: dainavau, grojau, bandžiau savo gebėjimus dailėje, literatūroje. Savo gyvenimo nueitą kelią, patirtį, pasaulėžiūrą bei asmeninę filosofiją aprašiau knygoje „Gyvenimo druskos skonis“, „Saulė priklauso visiems“.

Genealogija susidomėjau po savo giminės pirmojo susitikimo, įvykusio 1982 m. Daugelį metų buvau giminių susitikimų organizatorius, sudarinėjau giminių medžius, kūriau giminių internetines svetaines, parašiau giminaičiams skirtas knygas „Skurdauskų giminės genealogija“, „Gyvenimas medyje“, „Protėvių pėdsakais“, „Bajoras Juozapas Liudvikas Opulskis“. Kūrybą šia tematika tęsiu ir toliau.

Rimantas Žiauga

